

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/126542>

Please be advised that this information was generated on 2021-06-15 and may be subject to change.

EEN NIEUW ONTDEKT GEDICHT VAN SAPPHO

Vincent Hunink & André Lardinois

De Griekse dichteres **Sappho** (ca. 600 v.Chr.) was al in de oudheid beroemd. Helaas is maar weinig van haar werk overgeleverd. We hebben slechts een paar complete gedichten van haar hand. Verder een hoop korte citaten en snippertjes papyrusfragmenten. Als er een nieuwe tekst van Sappho wordt aangekondigd, betekent dit dan ook niet minder dan een sensatie.

Prof. Dirk Obbink, een vooraanstaand papyroloog uit Oxford, publiceert dit voorjaar de tekst van maar liefst twee nieuwe gedichten van Sappho. Hij vond ze op een papyrus die in bezit is van een anonieme particulier in London. Een voorlopige versie van zijn paper staat sinds een paar weken online (www.papyrology.ox.ac.uk/Fragments/). De tweede Sappho-tekst (acht regels) laat nog geen duidelijke interpretatie toe, maar de eerste is goed leesbaar. Het gedicht is niet compleet: er moet minstens een strofe aan voorafgaan. Maar toch, een goed lopende Sappho-tekst van twintig regels is een ongekende vondst.

Wie hoopt op een vurig liefdesgedicht komt bedrogen uit. Het gedicht gaat over de broers van Sappho, die ons al uit antieke bronnen over Sappho bekend waren. Of het hierbij om echte of fictieve broers gaat, is moeilijk te zeggen. Sappho spreekt in het gedicht waarschijnlijk tot haar broer Erigyios of een ander familielid. Zij zitten duidelijk in de problemen, van politieke of financiële aard. Erigyios rekt op hun broer Charaxos, die handel drijft op zee, maar Sappho is al blij als deze broer veilig thuiskomt. Zij heeft haar hoop gevestigd op hun jongste broer, Larichos, die volgens de antieke bronnen als jonge man onder aristocraten verkeerde. Het is mogelijk dat Sappho hierover vertelde in de verloren gegane strofen aan het begin van het gedicht.

De tekst is helder, maar roept ook veel vragen op. De discussie erover is nog maar net begonnen. De komende jaren zal het rondom Sappho ongetwijfeld druk blijven.

CHARLES MENGIN, SAPPHO, 1877, OIL ON CANVAS, MANCHESTER ART GALLERY

... maar altijd zeur jij over Charaxos' komst met een schip vol. Dat weet Zeus wel, dunkt me, en alle andere goden. Jij moet daaraan niet denken,

maar je moet mij sturen, ja opdracht geven koningin Hera dringend te smeken dat Charaxos hier terugkomt met zijn schip behouden

en ons ongedeerd aantreft. Al het andere laten we maar over aan de goden. Na heftige stormen wordt het vaak snel mooi rustig weer.

Als de koning van Olympos mensen een goddelijke helper wil sturen in de nood, dan zijn zij echt gelukkig en heel gezegend.

En wij? Als Larichos zijn hoofd verheft en eindelijk man wordt, ja, dan zijn wij ook van veel droefenis snel bevrijd.

André Lardinois is hoogleraar Klassiek Grieks aan de Radboud Universiteit Nijmegen. **Vincent Hunink** is universitair docent Latijn en vroeg-christelijk Grieks en Latijn aan dezelfde universiteit [www.ru.nl/gltc].